

РАДА ТРЬОХ ЦЕРКОВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ГОТОВА З ПЛЯНАМИ ДЛЯ РОЗСЕЛЕННЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ

Нью Йорк, 13 лютого. — Спільна Рада для Розселення Осіб, складена з представників трьох релігійних організацій, оприлюднила вчора свої плани для розселення 100,000 нових іммігрантів річно, як лише конгрес ухвалить законопроект Стратона, або інший подібний.

Плани оприлюднив голова спільної Ради для Розселення, д-р Джозеф П. Чемберлейн, який є професором права в Колумбійському університеті в Нью Йорку. Він заявив, що до Ради належать представники трьох головних релігійних установах, а це С. Е. Крумголд, від Світової Служби Церков (протестанської), далі там є Едвард О'Коннор з Красної Католицької Ради для Розселення і Джозеф Бек від Злученої Служби для Нових Американців (жидівської). Чемберлейн твердить, що тимчасові звідомлення з різних околиць виявляють готовість населення прийняти скитальників на працю й на утримання. Загально рахують, що із 100,000 ново прибуваючих іммігрантів 40,000 чоловік може стати якесь до праці, а інші це жінки й діти. Конечність зблизила всі три релігійні організації до співпраці, бо в конгресі поширено поголоски, наче б то свідки іммігранти могли стати тягарем для держави й населення після їх прибуття в Америку.

ТРУМАН ТВЕРДИТЬ, ЩО ЩЕ ДАЛЬШЕ ГРОЗИТЬ ІНФЛЯЦІЯ

Вашингтон, 12 лютого. — Президент Труман під час пресової конференції заявив, що інфляція є ще далі головною загрозою для господарства Америки, не зважаючи на хвилеву знижку цін на предмет щоденного вжитку. Він згадавав про konieczність прийняття конгресом його програми з 10 точок для повернення нормального стану в економічній положенні країни.

ПЛАН МАРШАЛА ЗАЛЕЖНИЙ ВІД СПІВДІЛАННЯ ДЕРЖАВ

Вашингтон. — Сенатська комісія закордонних справ одностайно прийняла постанову, щоб План Маршала зробити залежним від співпраці чужих держав для видужання Європи, коли допомога буде постачана з Америки. Як таку допомогу постачати, про це мав би вирішувати адміністратор Пляну Маршала в порозумінні з департаментом стейту. Комісія швидко перейшла начерк договору між 16 державами в справі допомоги, а змагання сенатора Ванденберга до усунення неесенціальних труднощів, увінчалася успіхом.

ЗГОРІЛА ЛАБОРАТОРІЯ В КОРНЕЛІ

Ітака, Н. Й. — При університеті Корнел згоріла лабораторія, в якій були нагромаджені цінні електричні прилади, вартості мільйонів доларів, а крім того великі прилади радари, мотори й дженери знаходилися в спільнім будинку. Між вярдом були припаси радари, мотори й дженери.

Антисемітизм в Сов. Союзі

ІНТЕРЕСНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

Нью Йорк, 13 лютого. — Д. Мідлетон, американський кореспондент, що в травні минулого року виїхав з Москви і якого більшовики вже вдруге не впустили, в одній з цілої серії своїх статей про Советський Союз, надрукованих в сьогоднішньому виданні Нью Йорк Таймсу, стверджує наявність антисемізму в Советському Союзі. З його міркувань виходить недвозначно, що ці протизидівські настрої населення хитро організує советський уряд та комуністична партія, подібно як це робив Гітлер та його нацисти. Російські більшовики намагаються насамперед скомпромітувати жидів в очах населення, висуваючи їх на чолі пости в поодиноких урядах і описуючи звальюючи на них всю вину за всі жорстокості, що їх dokonano з наказу Кремля та за всі невдачі в господарській діяльності, що повстали внаслідок безглуздої советської системи. Тепер в Києві і в Москві комуністична партія намагається скинути на жидів вину за недостачі харчових та інших продуктів на ринку та в магазинах. Мідлетон твердить, що советські власті не допускють жидів до високих шків, головні військових. „Росіяни ніколи не пройде біля виставлених на кожному кроці портретів членів Політбюро, щоб не процідити кризь зуби: „паршиві жидівські собаки, ви вбили мого батька“ — пише Мідлетон і в заключенні стверджує: „Анти-семітизм не є явним советською урядовою політикою, як це було в Німеччині. Але важко повірити, що би так сильно поширений анти-семітизм міг існувати без тієї згоди уряду в так повнісінько контролюваній ним країні“. Це не перший випадок, що безсторонній спостерігач стверджує пляну протижидівську акцію більшовиків та повну одностайність між націзмом і більшовизмом теж під цим оглядом, хоча й не кожний з них мав нагоду бачити, як жиди з більшовицькою кулею в потилиці лежали поруч українських селян і робітників в масових могилах у Вінниці, Житомирі, Одесі та по всій Україні.

МАЛОЛІТНІ КАТОРЖНИКИ В СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ

Москва, 13 лютого. (ЮП). — Советське міністерство праці окремим декретом поклало даліших 250,000 малолітніх хлопців до „вишколу“ в копальнях вугілля, заліза та інших важких індустрій. Набір хлопців будеться переводити головню по селах. Від закінчення війни советський уряд вже кілька разів мобілізував малолітніх до каторжних робіт, називаючи їх „вишколом“. Цим разом з набору виключено дівчат.

НОВІ НАДІІ ЧЕХІВ.

Прага, 12 лютого. — Через кілька днів вернеться до Праги американський амбасадор Лоренс Стайнгарт, що від трьох місяців був у Вашингтоні. До повороту американського амбасадора чехи прив'язують велику вагу та сподіються головню оживлення господарських стосунків.

ДІЮТ ЗА ОБЕДНАННЯ І ВІЛЬНУ ЕВРОПУ З НАГОДИ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Бостон, 12 лютого. — Губернатор стейту Нью Йорку у своїй промові виглодшеній по радіо до нації з нагоди уродин Линкольна, обговорив програму видужання Європи на підставі Пляну Маршала, наставрував агресію Росії як в минулому так і в теперішності і заявив, що Росію можна стримати лише вільною зфедералізованою Європою, обєднаною як заборолою для миру. Як республіканець, який старається за номінацію на становище президента, Дюї вишшов військ в очинчуванні терену від більшовицьких партізанів. Полонені одностайно стверджують, що вони переходили військовий і політичний вишків в окремих таборах в Югославії.

АДМІРАЛ КОНОЛІ В АТЕНАХ.

Атени, 12 лютого. — Сьогодні тут приїхав літаком командант американської флоти на східному Атлантику, адмірал Річард Л. Конолі. В столиці Греції він проведе 4 дні на офіційних відвідинах. З північної Греції повідомляють про даліші успіхи грецьких військ в очинчуванні терену від більшовицьких партізанів. Полонені одностайно стверджують, що вони переходили військовий і політичний вишків в окремих таборах в Югославії.

ШІСТЬ НОВИХ АМЕРИКАНЦІВ В УНЕСКО

Вашингтон. — Уряд оприлюднив імена шести людей, іменованих членів Освітньої, Наукової і Культурної Організації Злучених Держав. Між ними є два ветерани. В більшості це молоді люди, навіть і студенти університету.

„Гаряче прийняття“ більшовиків в таборах укр. скитальників

Відень, 11. лютого. (НПТ). — Вчора советська репатріційна комісія відвідала табір українських скитальників в Лексенфельді і її там „зустріли тепліше“, ніж сама комісія і її американські ініціатори могли сподіватися“ — твердить Нью Йорк Таймс у власній кореспонденції.

Появу комісії прийнято в таборі свистами і вигуками. Тоді ескортуючий американський офіцер звернувся до мешканців табору та заявив: „Цих представників ми акредитували. Будь ласка, будьте чемні до них. Ви не потребуєте відповідати на їхні запити, тільки вислухайте їх“. Проте, збігів їх не вислухали. З хвилиною, як більшовики вийшли з авта, на них посилалися каміння і навіть одна пляшка з молоком.

Про інше таке справді і дослівно гаряче прийняття більшовиків в українському таборі повідомляв орган Американської Армії в Німеччині, „Старс енд Страйпс“. З повідомлення виходить, що советському звязковому офіцеру в Мюнхені, сотн. Вернікові, захотілося в дні 22. січня виглодити промову до українців і балтіївців в недалекому таборі, куди він приїхав разом зі своїм шофером та в товаристві одного американського офіцера і двох еМПі. Тільки жале потрапив, бо власне в тому дні і в тому часі українці обходили річницю проголошення української державності в 1918 та української соборності в 1919 рр. Верніков пішов з американцями до головного барука, а шофер тимчасом роздавав „репатріційну літературу“. В нагороду за це українці витягнули його з авта і авта разом з літературою підпалили. На допомогу більшовикам прислано відділ з 50 американських вояків і ті серед свистів та вигуків допомогли советським представникам вийти з табору.

ПРЕЗИДЕНТ ОБСТОЮЄ ДОТЕПЕРІШНЮ ПОЛІТИКУ АМЕРИКИ В ПАЛЕСТИНИ.

Вашингтон. — Президент Труман заявив, що Злучені Держави підтримують Обєднані Держави в справі поділу Палестини на дві частини, а це на жидівську й арабську. Цю заяву склав президент несподівано під час пресової конференції в четвер 12 лютого, коли репортери поставили до нього відповідний запит.

ВИЧИСТИЛИ ТРЬОХ ВИДАТНИХ СОВЕТСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ.

Москва, 11. лютого. — Центральний Комітет комуністичної партії засудив сьогодні трьох відомих советських композиторів: Дмитра Шустаківіча, Арама Хачатуряна і Сергія Проф'єва та советських композиторів взагалі за „анти-советські і анти-демократичні твори“. Прецизуючи свої обвинувачення проти згаданих композиторів, ЦК партії стверджує, що їхні твори „смердять духом модерної буржуазної європейської і американської музики, що відзеркалює мажоризм буржуазної культури та цілковите заперечення музичного мистецтва“. Видвигнено цілий ряд даліших обвинувачень проти інших композиторів та самої московської консерваторії, звальюючи головну вину за все на предсідника Комітету Мистецтва, Хрещенка. Советським композиторам непомогли і композиторів пісень про Сталіна та партію; там на кожного раніше, чи пізніше мусить прийти черга

БРИТАНІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ СОВЕТСЬКІ БРЕХНІ

НАЗИВАЄ БЕЗПІДСТАВНИМИ СОВЕТСЬКІ ТВЕРДЖЕННЯ ПРО БРИТАНСЬКУ ДОПОМОГУ ГІТЛЕРОВІ В 1938 РОЦІ.

Лондон, 12 лютого (АП). — Речник британського міністерства закордонних справ офіційно заперечив сьогодні советські твердження, мовляв Британія і Франція в 1938 році договорилися з Гітлером проти Советського Союзу. Представник британського уряду заявив, що ці твердження є такі безпідставні і брехня така очевидна, що навіть не вимагає спростовування. Совети видвигнули ці обвинувачення у відповідь на проголошені американським департаментом стейту тасмні німецькі документи про нацистсько-більшовицьку змову у 1939 році. В доказ своїх тверджень советське Інформаційне Бюро покликується на деякі „документи“ що їх тепер британський уряд пообіцяв сам проголосити разом з іншими й власне в доказ більшовицько-нацистської змови. Полеміка між Советським Союзом і західними демократіями на тему хто змовлявся та допомагав нацистам продовжується та виявляє щораз нові інтересні факти передової позакупісової політики, головними майстрами якої був Гітлер і Сталін.

САЛОНІКА СВЯТКУВАЛА ПЕРЕМОГУ НАД КОМУНІСТАМИ.

Салоніка, Греція, 12 лютого (ЮП). — Сьогодні тут відбулася дивна парада з нагоди розбиття відділу більшовицьких партизанів, що попали в засідку приготувану для них за порадою американських офіцерів недалеко міста. З цього комуністичного загону 140 було вбитих, а 121 полонено; ані один не вирятувався. Сьогодні частини грецької армії святкували свою перемогу, зорганізувавши параду, в якій усім взяли участь полонені більшовики. Вони, скривавлені, зарослі і виснажені триденними боями йшли вулицями міста в оточенні переможців. На самому переді йшла полонена більшовицька. Походиві приглядалася біля 200,000 маса людей, що кричала погрози та обкидувала гнилими яйцями і камінням одурманених Москвою зрадників власної країни.

СПРАВА ПЛАТНІ ТА ЦІН У ФРАНЦІЇ.

Париж, 12 лютого. — Французький уряд розглядає сьогодні даліше справу зрівноваження заробітної платні та цін на продукти, що мало б бути базовою господарської стабілізації. Іде про те, що зараз у Франції між цінами і платнею існує різниця на приблизно 20% і робітники домагаються або підвищити платні, або відповідного зниження цін.

ЗВІЛЬНЯТЬ 1,500 НІМЕЦЬКИХ ВІЗНІВ.

Мюнхен, 12 лютого. — На підставі окремого розпорядження американських військових властей з німецьких концетраційних таборів будуть звільнені 1-го березня біля 1,500 німців, що досі там очікували денацифікаційного суду. В загальному в американській зоні є ще біля 12,000 інтернованих німців під закидом активної приналежності до нацистської партії.

„НАРОДНА ДЕМОКРАТІЯ“ В ПОЛЬЩІ.

Варшава, 12 лютого. — Польський уряд видав сьогодні декрет, на підставі якого забороняється полякам читати і поширювати польські газети, видавані в Америці, Британії та інших країнах. Безпосередньою причиною цієї заборони був факт, що ця преса друкує статті Миколайчика.

ПОЛЯКИ ВІДЖИДЖАЮТЬ З ПАЛЕСТИНИ.

Єрусалим, 12 лютого. — В Палестині ще досі перебуває 1,300 поляків, що втікли туди під час німецько-більшовицького наїзду на Польщу, між ними 600 католиків. Вони висловили бажання залишити країну після її поділу і їх всіх перевезуть до Єгипту. 600 католиків відіуть туди вже в найближчу неділю.

ВАТИКАН ПІДДЕРЖУВАТИМЕ У ВИБОРАХ ПАРТІЮ ДЕ ГАСПЕРІ.

Рим, 12 лютого. — Сьогодні з Ватиканських джерел заявили, що католицька Церква в Італії використає всю свою силу і впливи, щоби під час найближчих генеральних виборів спричинитися до перемоги Християнсько-демократичної партії прем'єра де Гаспері. 300 італійських єпископів та 125,000 духовників вже почали під цим оглядом відповідну акцію живим та писаним словом.

КРИПС ДОМАГАЄТЬСЯ „ЗАМОРОЖЕННЯ“ ПЛАТНІ ТА ЦІН.

Лондон, 12 лютого. — Британський міністер економіки, сер Стеффорд Кріпс, домагався сьогодні „добровільного замороження“ висоти заробітної платні і цін на продукти, вважаючи це найкращим засобом в боротьбі проти інфляції та господарської кризи. Кріпс апелював до патріотизму британських робітників, прохаючи в них підтримки і співпраці в цьому напрямку.

НА ПЛЯХУ ІТАЛІЙСЬКО-ФРАНЦУЗЬКОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СОЮЗУ.

Рим, 12 лютого. — Італійський уряд прийняв сьогодні „в принципі“ пропозицію французько-італійського митного договору, що може стати базовою повного господарського союзу між обома країнами. Французький уряд прийняв пропозицію вже раніше.

БОЛГАРИ ЗБИЛИ ДВА ТУРЕЦЬКІ ЛІТАКИ.

Софія, Болгарія, 12 лютого (ЮП). — Болгарська телеграфічна агенція повідомила, що болгарська зенітна артилерія збила вчора два турецькі військові літаки, що летіли понад болгарською територією. Один пілот згинув, а другий був легко поранений та інтернований.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.50	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5882.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Конвенція в справі народо-вбивства

Кров мільйонів погиблих мучеників зпоза гробу кричить за спізненою справедливостю до оставлених при житті людей. Під натиском цього крику Суспільна й Економічна Рада Об'єднаних Держав узялася остаточно за начерк міжнародного договору ("конвенції") в справі народоубивства. Український народ зазнав упродовж своєї історії такого національного нищення і гноблення, що він добре розуміє суть такого злочину, який є народоубивство. Та коли йде про інші народи, то їм треба пригадувати на "геносидіум", "джинсайд" раз-у-раз доки ця справа не буде вирішена так, як вирішена напр. справа воювання трійливими газами або кулями "дум-дум".

З давньої історії прикладом спроби винищення цілого народу може бути зруйнування Єрусалиму та розпорощення жидів по світі, а з новіших часів вирізання вірмен турками негайно після першої світової війни (в р. 1920). Усі згадані й незгадані приклади масакри людей, які потрясли сумлінням культурного світу, вистають не призвели міжнародних установ до глибшої застанови над заборону народоубивства в міжнародних правах і треба було шойно гітлерівських страхів в Освенцімі, чи в Даві, щоб спонукати Міжнародний Військовий Трибунал в Нюрнбергу засудити 12 нацистських провідників (1. жовтня 1946 р.) на кару смерті за різні злочини, між якими був теж злочин народоубивства.

Шойно під час суду над нацистами засвітило людям в голові, що це таке народоубивство. Тоді перший раз у міжнародних справах ясно стверджено, що держава це не нарід і тому держава не має права винищувати народ. Від тоді почалася міжнародна боротьба проти застарілого розуміння держави, в імені якої від непамятних часів довершувало найстрашніших злочинів, включаючи й винищення народу.

Незабаром після присуду над нацистськими провідниками збиралася генеральна Асамблея Об'єднаних Держав і 11. грудня 1946 р. там перейшла резолюція, щоб народоубивства вважати за міжнародний злочин та щоб скласти відповідні параграфи для засудження злочини народоубивства. Завець міжнародного права, д-р Рафаїл Лемкін, перший придумав назву цього злочину і окреслив його як "нарочне винищення людських груп, а це расових, релігійних, національних, мовних, політич-

ти тремтиш, — боїшся?

— Ні, не боюся я. Мені тепер все рівно: не виийшов — не треба. Не боюся я тебе, — майже закричав, не перебити дам всіх нас. Ну не тягни: піддемо і бивай зразу ж. Живим не віддамо: ліпше вбивай.

— Та що ти, хлопче! Для чого мені тебе убивати? Чого ти на мене... скажи звідки мене знаєш?

— Ну, добре, скажу! Не думай, не зякаюся! Пам'ятаю, на шляху було... Ми йшли колоною, додому повертались... А ти... ти тоді нас дівчину Таню взяв, Михайла убив, Ніну...

— Мовчи! — дико закричав Митька, а потім тихо, з неприродною біллю в голові стиснувши зубами, вимовив: — мовчи... пам'ятаю.

Він майже впав на ослі коло сторожки, схиливши голову на руки і мовчав. Я стояв перед ним і не розумів, що трапилось. Було дуже тихо. День наближався до вечора. Десь за дісом однаковітні дзвеніли дзвоники, привязані

Микола Чубатий.

Чи Лазар Каганович успокоїв Україну?

Кілька місяців після завоєвання Гітлера світова преса доносила про велику чистку, що її стала переводити в Україні москалями опанована Комуністична Партія большевиків України. Чистили тоді апарат адміністраційний, чистили теж верхівку комуністичної партії, чистили академію наук та спілку письменників підсоветської України. Всім їм закидали одно: український націоналізм, себто український патріотизм, наново пробуджений в часі війни боротьби проти національних орд Гітлера.

Чистку спершу переводив всемогутній диктатор України Микита Хрущев, генеральний секретар комуністичної партії в Україні та водночас прем'єр міністрів, себто губернатор української провінції червоної Росії. Мимо соток страчених та тисячів засланих на каторжні роботи, Хрущев показався замало енергійним в очах Кремля, тому Політбюро вислало йому на допомогу "залізного комісара", знаного вже в Україні з кривавих подвигів шурини Сталіна, Лазар Кагановича. Він мав доповнити діяльність Хрущева та остаточно спацифікувати Україну як коліс перед 18 літами.

Микита Хрущев лишився тоді тільки прем'єром міністрів України, натомість Лазар Каганович став генеральним секретарем комуністичної партії, себто правдивим диктатором України. Дехто говорив вже тоді навіть про залягання та близьку ліквідацію Микити Хрущева, однак показалося, що так не є.

Микита Хрущев це вже новий вихованок Советів, большевик, кар'єрист та вірний слуга Сталіна. Він не з таких, як старі большевики, що вважали товаришами Сталіна та його спільниками в управлінні державою, яких можна було трактувати як рівних або зліквідувати. Хрущев можна й упорити й знов піднести як доброго слугу та повірника. Так теж й сталося.

Кремль прислав в Україну Лазара Кагановича в характері головного диктатора, а Хрущев зійшов на друге місце. Каганович розпочав свою роботу успокоєння України та знов завіз в Україні режим твердих рук, що колись давав добрі успіхи. Та тепер показалося, що часи змінилися. Його залізна рука показалася такою слабою, бо психологічно Україна перейшла теж духову еволюцію. Українці вже привчилися навіть до большевицького терору, який перес-

хидну Україну, Карпати та Полісся, але також поважні простори України на захід від Дніпра. Про цей революційний рух доносила чужинська преса. Правда ці відомості нестислі та нерідко баламутні, бо вони проходять дуже трудно крізь залізну шуртину, однак є фактом, що в Україні шириться повстанний рух.

Про рух українського опору навіть недавно в одній із своїх промов знову згадував Микита Хрущев та визнавав українське населення до боротьби з ним. Значить, революція в Україні стала хронічною недугою советської влади; небагато поміг їй залізний Каганович.

Мимо недавньої чистки серед інтелектуальних сил, такі український націоналізм, совет-

(Докінчення на стор. 3-ій).

Оповідання Підмогильного у фейлетонах "Свободи"

З метою дальшого познайомлення американсько-українського загалу з творчістю українських письменників, які в найстрашніших умовах терористичної підсоветської дійсності "образами і обрізами" продовжували боротьбу за Україну, український нарід та його духовість, з чергового числа "Свободи" почнемо передруковувати у фейлетонах збірку оповідань Валеріяна Підмогильного: "Сонце Сходить"; "Третя Революція"; "Син"; "Проблема хліба"; "Собака"; "В епідемічному барі" та "Повстанні". Видані в підсоветській Україні і засуджені советською комуністичною критикою за "націоналізм", оповідання були переведені "Українським Видавництвом" у Львові в 1942 році під редакцією Святослава Гордицького.

Валеріан Підмогильний (народився в 1901 році) належить до найбільш талановитих письменників, що їх видала Україна за перший десяток років советської окупації та яких знищили жорстокі окупаційний режим. Найбільше вславився своїм романом "Місто", виданим в 1928 році в підсоветській Україні. Сам він походив зі села і був ворожий місту, головному тому, що на ньому пробував опертися окупаційний советський режим. За це на нього колись з великою лютюю був накинута Постишев. Він говорив: "Одне з центральних корінних питань нашої революції є, як нам відомо, питання про взаємини міста і села; питання про керівну роль пролетарського міста щодо трудящихся села. Як же зображають наше радянське,

людей спасати буду. Знаю: рано чи пізно накриють мене. Я того й чекаю. Коли на смерть піду, тоді змиється душа. Розумієш: душа змиється. Я зараз би здрав з себе шкіру, щоб тіло одно лишилось, і по снігу валився б, валився, щоб обховав в мені воно... Ох, пече мені в середині, як пече! Іди хлопче, не бійся мене. Сиджу я тут із-за прощення. А чи буде воно мені?..

— Митя, дай твою руку мені, дай! — сказав я тихо з слезами на очах. — Дай мені! Ми всі нещасні. Бог нам всім простити мусить, ми ж невинні, ми невинні.

— Дякую, хлопче, дякую... Іди, не треба руки, забруднена вона... в крові... Він махнув рукою, показуючи мені шлях і відвернувся вбік. Дуже його плечі затремтіли від підступивших до горла сліз.

Я пішов. Коли стежка повертала вбік, озирнувся назад. Митьки не було. В лісній гушті, на передовій совет-

ловик молив у Всевишнього про прощення за злочини, виконані злочинною людською владою.

Чи помилює його Господь? Помилює. Простим і ми його.

За поворотом почалася Американська окупаційна зона Німеччини.

Я був на волі. Тяжкий вантаж переживань, страждань, свідощів мук кривавих злочинів залишилися далеко заду, під червоною прапорою.

ОЛЕКСІЯ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА "РОДИНІ"

24)

(Закінчення).

Переходячи у місцевих мешканців із рук в руки, я, на-решті, потрапив в ту вузьку смугу землі, яка ділить два великих світи: світ неволі і світ волі. Вузька смуга землі з одного боку якої па-нує влада червоного кривавого прапору, а з другого боку невідома країна, що притягує тебе своєю волею...

Треба переступити цю межу, цей кордон, зробити всього декілька кроків і... або віддати життя за нагду спробу, або стати вільною людиною.

Коли б суди підвести мільйони советських людей і сказати їм: Ось межа! Там воля! Втікайте! Я на вас буду стріляти. Хто добіжить, хто зали-

шиться не вбитим, той буде мати щастя! Я впевнений, що всі б побігли. Можливо навіть, що бігли б і ті, хто мусів би стріляти.

Назустріч мені вийшов советський солдат в уніформі з машинним пістолем в руці.

— Привіт вам ще одного! — сказав мій німець — опікун.

— Давай його сюди!

Я подивився в обличчя советському солдатів. Все обіралося, смертельний жаж скупав моє тіло. Переді мною стояв Митька. Той самий Митька, що паний вбив Ніну Миколаївну і вирвав з наших лав Тетянку і Михайла. Це було більше року тому, але його обличчя я не в стані був забути. Це обличчя зовніш-

ньо гарне, але одноразово мало страшні риси злочинця.

— Ну, чого ж стоїш? — Ходім!

Ногі відмовлялися рухатись. Язик присох і не повертається. Я не міг а ні говорити, а ні думати... Я окамянів. Іти назад? Убей! Іти з ним? На смерть? Я не знаю, як мусу та прошепотіти: — Митька!

— Е, та ти знаєш мене? Звідки, хлопче? То йдемо, чи ти до землі приріс?

Важко ступаючи, я вирушив за ним. Ми підійшли до лісної будки для чатового. Крім нас нікого не було.

— Ну, от, — сказав Митька, — зблизь по стежці іди прямо. Зблизь неможливо. Дві сотки кроків — і на волі! А тепер розповідай звідки мене знаєш? Земляк чи що? Курський?

— Ні... Я так знаю... Випадково... Бачив вас дорогою.

— Дорогою? — Митька змріяв мене своїм поглядом. — Дорогою імя не підбереш, а ти мене на імя назвав. Митька, ну, Митька і буду... Та що

Д-р Л. Мишуга.

Панамерикансько-українська допомога визвольним змаганням українського народу

(Доклад, виголошений на нарадах Панамериканської Української Конференції в Нью Йорку).

4) Політично - науково - інформаційна офензива.

Ми знаємо, що ніяка логіка не заставить нас змінити себе до такої міри, щоб ми сказали, що від завтрашнього дня не шлемо ні одного цента до Європи, а весь зібраний гріш вживемо тут на місці на нашу акцію допомоги визвольним змаганням України. Таке вже наше серце. Та й не треба, щоб аж до цього дійшло! Треба тільки, щоб увесь наш загаль та його провід зрозуміли, що нашим головним завданням є рятувати Україну в такий спосіб, який є дуже важливий, а недоступний десяткам мільйонів поневодених наших братів. Саме тому, що це є наше головне завдання, ми повинні призначувати на його виконання бодай третину тих жертв, які складаємо на українські цілі поза нашими країнами.

Коли Тома Пейн рвався на фронт, старий Бенямін Френклін спиноював його, кажучи, що є багато таких, які можуть стріляти з „горла гармати“, і вмерти за батьківщину, але він повинен жити і виконати те, чого інші виконати не вміють, чи не можуть, та стріляти до ворога „думками з голів“ і таким чином ворога ослабити і розкладати, а своїх борців підтримувати. Пейн не доконав нічого як вояк, але як памфлетист проти „тиранії, яку як чорта не легко перемогти“, доконав чудес. Таке є наше завдання. Нам треба повести у всіх країнах американських континентів науково-інформаційну офензиву в справі України, яка є так само потрібна як офензива з гарматними вистрілами, коли Україна має визбутись кремлівської тиранії й „російського диктатора“. Ми цієї справи ніколи не ставили у такій площині й так радикально. Нині, коли американські країни створили панамериканський фронт і заважають на творенні нового ладу в світі, є в постійним конфлікті з советською агресією, треба нам обов'язково посилити у всіх цих країнах українську інформаційно-наукову працю, притягаючи до неї якнайбільше визначних осіб у тих країнах, де ту працю ведемо.

Звертаю увагу теж і на нові методи інформування, яких тепер вживають різні пропагандні бюра, намагаючись подавати інформації чи інтерпретації скоро й в такий спосіб, щоб вони були приступні для якнайбільшого числа людей. Маю на думці платні оголошення у пресі. Бувають уже навіть такі оголошення як про вечери, яка виписане користі зі жидівської колонії в Бір-бейджан. Знов про жидівську

бортбу в Палестині були сотні різних оголошень. Крайня жидівська революційна організація Іргун Цвай Леумі розголошує так не тільки свої клічі та цілі, але й погрози тим, що будуть проти них. Цими днями читали ми величезні платні оголошення навіть такої організації як Комітет Допомоги Плянкові Маршала, якого головою Генрі Л. Стимсон. Так теж розголошують американські розголосити вісті про Польщу, а литовці про свою визвольну боротьбу. Так і ми повинні б розголосити справу України, а зокрема тепер боротьбу Української Повстанської Армії, апелюючи до публичної опінії, щоб взяла в охорону борців цієї Армії.

Ми, що живемо на американських континентах, повинні теж зорганізувати маніфестаційний голос у справі самостійної України, який висказали б представники, які щойно виїшли з України, як і представники усіх українських осередків по цілому світі.

Подібний „Голос Вільних Поляків“ організують вже тепер американські поляки, хоч ця маніфестація має відбутись в Злучених Державах щойно в травні 1948 року. Ці представники прибудуть з 5 частин світу. Хоч їх числом не буде багато, але зате, кажуть американські поляки, їх моральна сила буде велика і вона скріпить політичну акцію за вільну і незалежну Польщу.

Ми вже зробили в цьому напрямі один крок, бо вже зорганізували панамерикансько-український голос. В іншому рефераті буде ширша мова ще й про цей дальший крок в акції допомоги визвольним змаганням українського народу.

При цьому пам'ятаймо, що усіх тих акцій фактично треба бти й на це, щоб піднести на американських континентах українського духа, нашу жертвенність, нашу любов до країни батьків наших. Теж і нам самим треба такої книжки, чи такої повісті, щоб у часах, коли український наряд на хрест розпинають і коли там в Карпатах, чи в Сибірі, чи в тюрмах одні життя віддають, а другі мучаться, ми, читаючи про це, могли вглянути у нашу власну душу, так, як вглянув свою душу американський генерал революційних часів Робертс, котрий прочитавши памфлет Пейна „Криза“, про терпіння американських борців, заявив: „Чи ти знаєш, як я почувся без тебе, прочитавши це? Що я був гниллю, гниллю у цілому своєму естві“.

Ось так порівняв генерал свою жертву з жертвами героїв. Теж не забуваймо, що вели-

3 життя української еміграції

Різдво, Новий Рік та Йордан української колонії у Фрайбургу

Українське громадянство м. Фрайбурга урочисто відсвяткувало цьогорічне Різдво Христове Службою Божою, відправленою о. дек. Ігн. Галушкою та мужеським хором під диригентурою мгр. А. Літинського. Церква була виповнена вірними українцями та чужинцями, (німці, французи й ін.). По Службій Божій відбулося водосвяття при масовій участі вірних при поблизькій околиці, прибраній гарно ялинками та прапорами. Євангелію та Трійці несли чільніші укр. громадяни. Тогож самого дня, неділя 18. І. 48. о год. 5-й по полудні мужеський хор під керівництвом мгр. В. Літинського в цій же самій церкві Марія Гільф дав концерт українських колядок для чужинців, при якій нагоді зібрано около 300 МР на студентській цілі. Чужинці були захоплені українським церковним обрядом, про що свідчать статті в німецьких газетах.

В одній з фрайбургських відомих заль, гарно удекорованій зеленню, килимами, національними прапорами та державною емблемою, українська колонія м. Фрайбурга зустріла спільно Новий Рік. На цю репрезентацію українську забаву запрошено відпоручників французької окупаційної влади та чужинецькі національні групи, а також і танці, виконані нашими студентами в національних строях та хор реверсів, зорганізованих недавно мгр. В. Літинським.

Цьогорічний Йордан українська колонія міста Фрайбурга відсвяткувала традиційно Співаною Службою Божою, відправленою о. протопрозв. Ю. Боднаром в асисті о. дек. Га-

люшки та о. Григоровича, діяконували о. Качмар та докторант Богословії В. Маринович. Співав мужеський хор під батуту мгр. В. Літинського. Церква була виповнена вірними українцями та чужинцями, (німці, французи й ін.). По Службій Божій відбулося водосвяття при масовій участі вірних при поблизькій околиці, прибраній гарно ялинками та прапорами. Євангелію та Трійці несли чільніші укр. громадяни. Тогож самого дня, неділя 18. І. 48. о год. 5-й по полудні мужеський хор під керівництвом мгр. В. Літинського в цій же самій церкві Марія Гільф дав концерт українських колядок для чужинців, при якій нагоді зібрано около 300 МР на студентській цілі. Чужинці були захоплені українським церковним обрядом, про що свідчать статті в німецьких газетах.

Дня 19. І. 48. в салі УМКА — Фрайбург улаштовано забавою укр. Пласту спільну Просфору, на якій було присутніх около 80 осіб. Були теж присутні відпоручники укр. духовенства, організації, франц. окуп. влади, ІРО, чужинецьких організацій і т.п. та гості. Просфору розпочато молитвою о. протопрезвітером на фр. зону Ю. Боднаром та хоромими виступами колядок і шедрівок. Для зв'язання вечора причинився відомий молодий талановитий піяніст Мірошник, який виконав кілька класичних творів. Слідували тости відпоручників після яких мноюлівство співав муж. хор. Шеф ДП фрайбургської округи подяку-

кою й конечно потрібною є культурна праця, хоча вона не потраєє сильніше людським почуванням, як життя, віддане цілковито якійсь ідеї, як героїчний бій, героїчна смерть. Сильніше слів українських культурників, що згадують славне минуле і муріють про славу будуччину звучить такий бойовий голос Марини в згаданій уже „Патетичній Сонаті“ М. Куліша: „Покійниками не ввоюеш — гей, якби повстанці“, або „гармат би нам та кулеметів замість мрій, тату“.

Без ревізії нашої власної душі, ми далеко не зйдемо з наших новими плянами сильнішої допомоги Україні, що є в огні й крові. Ми теж не підховаємо тих, що мали б і по нас це діло продовжити, але не знаємо ні години, ні дня, коли Україна визволиться, тільки віримо, що так мусить статись. Воно може здійснитись скорше, коли і ми сповнимо свій обов'язок, ставши у цій праці рама об'рама з тими, що виїшли зпід Советів, бачили пекло в Україні й були в ньому, а тепер як українська політична еміграція вважають першим обов'язком свого життя допомогти визвольним змаганням України.

(Дальше буде).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Д-р ПАВЛО ЛИСЯК

На скитальщині, в англійській зоні в Німеччині, помер у січні ц. р. д-р Павло Лисяк, адвокат і б. посол. Покійний закінчивши правничі студії на львівському університеті, спеціалізувався на університеті у Відні в ділянці політичної економії, в якій згодом став одним з найкращих знатоків на Західній Україні. Деякий час Покійний носився з думкою наукової університетської кар'єри, до якої дуже його захолював славновісний український професор права д-р Станіслав Дністрянський. Та перша світова війна перечеркнула ці плани. Перебувши в австрійській армії, д-р Лисяк поселився в осени 1918-го року у Львові, де брав активну участь в усіх приготуваннях до 1-го Листопада, себто до перебрання влади в Західній Україні українським народом і урядом. Підчас цих бурхливих днів Листопада 1918 р. Лисяк одружився з Міленою Рудницькою, тодішню політичною діячкою, го-

ловою Союзу Українок і посолкою. Переїхавши до Відня д-р Лисяк став редактором „Українського Прапора“, а по повероті в 20-их роках на Західну Україну видався адвокатурі й журналістці. Під час останніх виборів до варшавського союму, д-р Лисяк став одним із послів від Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО). Коли большевицькі війська наближались до Львова в р. 1939 — Покійний подався на Захід з десятками тисяч інших наших політичних і громадських діячів і оселився спершу в Кракові, опісля в Німеччині, де був одним з провідників і організаторів скитальницького життя в англійській зоні.

Незвичайно мила і погідна вдача Покійного здала йому на протязі життя багато приятелів, які з правдивим жалем і сумом згадуватимуть д-ра Павла Лисяка як людину високої культури, знання, непересічних здібностей і прекрасного характеру.

Уваж. Пластові за запрошення на перший його український вечір, який дав йому змогу ближче пізнати українську традицію та велику культуру, які дають доказ, що українська нація заслуговує на краще майбутнє. Промовою склав-майстра Р. Мариновича, Упов. Укр. Пласту на франц. зону закінчено офіційну частину вечора. На закінчення мужеський хор виконав кілька повстанських маршів, стрілецьких народних пісень. Відтак відбулась забава з танцями.

Осок.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПІШІТЬ СЕЙЧАС!

Чи Лазар Каганович успокоїв Україну

(Докладання по сторони 2-го)

ського окреслення, не зник, себто не зникли патріотичні почування серед всіх українських письменників. В останній часі увага советських громішників зосередилася була на старших поетів Максимі Рильським. Преса доносила знов про різні його націоналістичні ухили, однак нічого не чути про його кару чи ліквідацію. Навіть, як здається, не усунули його зі Спілки Радянських Письменників України, а відсунули його тільки з провідних становищ.

Натомість чистка захопила новий набуток Спілки Радянських Письменників, як Михайла Рудницького, Петра Карманського та других, яких мали викинути зі спілки за їх буржуазні погляди.

Скропилося також на тих несласних галицьких вчених, що остали під большевиками. Є вістка, що історика Івана Крип'якевича, проти якого вже давніше підносили закиди націоналізму та буржуазності, тепер мали заслати на Сибір. Є

деякі теж вістки про ліквідацію українця академіка Михайла Возняка, депутата до Верховного Совету.

Починивши таке спустошення Лазар Каганович відійшов з України відкликаний на двір червоного царя Сталіна, щоби обняти уряд містопрем'єра Советського Союзу при боці Сталіна. На Україні лишилося по старому. Повстанча акція далі діє, а український націоналізм — так большевики прозивають природну любов до рідної української батьківщини — живе далі серед українських інтелектуалів.

Побувши в Україні більше року в характері диктатора, генерального секретаря Комуністичної Партії большевиків України, Каганович відійшов, а його місце секретаря партії заняв знов Михайло Хрущев. Щоби дати йому змогу присвятити більше часу пацифікації України Кремль звільнив його з обов'язків прем'єра України. Це місце заняла відома вже особа советської аристократії в

КОНВЕНЦІЯ В СПРАВІ НАРОДОВИВІВСТВА

(Докінчення зі стор. 2-го)

Юрисдикція над такими злочинами є розмірно легка, бо в конвенції сказано, що кожна держава має обов'язок нищити й карати такі злочини на своїй території, хоч би злочин був сповнений закордоном. На подібний лад складений начерк закону про кару для поодиноких проступків в народовивістві.

Однак, коли йде про кару на державні уряди, які допускаються народоивіств, то тут справа не є легка. Такий уряд мусів би бути покликаний перед орган Об'єднаних Держав і щойно тоді може прийти до складення міжнародного трибуналу.

Із зрозумілих причин начерк конвенції в справі народоивіств не прийшов під нагоди Асамблеї Об'єднаних Держав в 1947 р. Росія, яку можна сміло обвинувачувати в сповнюванні цього злочину, робила усі можливі перешкоди, щоб не дійшло до наряд над конвенцією в справі народоивіств. Тому тепер Суспільна й Економічна Рада щойно підготовляє її точну редакцію. З огляду на теперішнє напруження між Советами й Західними Державами треба передбачувати не лише дальшу обструкцію, але й науковий саботаж конвенції з боку Советів.

Це передбачують різні чоловіколюбці й тому вони відзначаються до всього світу за швидким прийняттям конвенції в справі заборони народоивіств. Недавно провідні державники й письменники світу оприлюднили відповідний маніфест, який, коли б прийнятий Об'єднаними Державами, міг би стати Великою Хартією Життя й Культури і міг би зробити з О. Д. твердиню для всіх народів, рас, культур і релігій.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! UKRAINIAN SOCIAL CLUB OF BAYONNE, N. J.

ВАЛЕНТИН ДЕНС В СУБОТУ, 14. ЛЮТОГО (FEBRUARY 14, 1948) В ПОЛЬСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОМУ ДОМІ, 29 WEST 22nd STREET, BAYONNE, N. J. Початок у годині 8. вечір. — 8:00 P. M. Всіми улюблена музика Йосифа Дуди. Всіх вас шире запрошуємо. Приходьте самі і кланче своїх знайомих, а певно не пожалуєте. За повне задоволення й гарну забаву ручиць Комітет.

УВАГА! БРУКЛІНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! УВАГА!

РЕОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ УКРАїнського Демократичного Клубу В НЕДІЛЮ, 15. ЛЮТОГО (FEBRUARY 15, 1948) В УКРАїнському Національному Домі, 216-218 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Початок точно в 2:30 пополудні.

Отсим прохаємо всіх бруклінських українців прийти масово на ці збори та зорганізуватись у сильний Клуб, активно брати участь в громадському житті нашої прибраної батьківщини. Комітет.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й. УВАГА!

ПОВІДОМЛЕННЯ УКРАїнська ГР.-КАТОЛ. ПАРОХІЯ СВ. ЙОСАФАТА, разом з Братствами, Товариствами, Клубами і Організаціями владштує В НЕДІЛЮ, 1. СЕРПНЯ (AUGUST 1, 1948) УКРАїнський ДЕНЬ

Дохід з того дня є призначений на Вищу Школу у Стемфорді. Тому на зборах 1. лютого ухвалено оголосити, щоби в цей день в Рачестері й околиці не робили жодного підприємства, а всім добро чільно поперти. ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ДНЯ: О. І. Шоловка, В. Британ, В. Гусар, А. Іванів, В. Чайчук, К. Шевчук, В. Колдаский, Н. Сорочет, Е. Геруля, К. Андрусів, П. Росоловська, П. Псюк, С. Івасків, І. Бойчук, М. Васелишин, Т. Януш і Т. Соколовський.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ улаштує БАЛЬ СВ. ВАЛЕНТИНА В СУБОТУ, 14. ЛЮТОГО (FEBRUARY 14, 1948) В УКРАїнській СІЧОВИЙ ГАЛІ, 508 — 18th AVENUE, NEWARK, N. J. Орхестра Стефана Чельяка. Початок 8. вечором. Вступ 85¢ Шановні Громадяни й Громадянки! Прохаємо усіх Вас прийти на цей Баль св. Валентина, що буде мати дійсну несподівану сенсацію так зв. Комедії Сміху, що підготовляють нові іммігранти. Крім цього ручимо, що Ви дійсно заставите у відповідному товаристві, з добрим буфетом, та тим способом поможемо цій великій справі, за яку боряться укр. вояки, герої УПА. Приходьте усі! — Кличте своїх знайомих! Управа Від. О.О.Ч.С.У. в Ньюарку.

МИСТЕЦТВО ПРИРОДИ. — Сніг та морози виробили це чудо, що є зимовою прикрасою Мишугинського озера.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН, Н. Я.

Коляда 53 Відділу СУА

Дочки України, 53-тій відділу СУА, зрозуміли тяжке подолання братів і сестер на вигнання, котрі скитаються по таборах в голоді й холоді та очікують помочі. Членки Дочки України пішли з колядою по хатах і заколядували \$313.30, щоб такою поміччю улежшати їх гірку долю.

Колядували членки відділу: А. Васюк, М. Бардак, А. Зазуля, С. Зазуля, А. Братковська, В. Васюк, М. Гав, Л. Баран і О. Мудрик, а помагали хлопці: Г. Хорко, В. Безгацький, П. Крук, І. Лапутка і П. Возняковський.

Жертвували по \$5: В. Пала-нчук, М. Малко, І. Сенько, Я. Гаржа, Кравець, Н. Серлик, Д. Біленький, Е. Білаш, Д. Ви-соцький; по \$4: М. Поврозник, Ю. Білаш; по \$3: Г. Волічин-ський, Н. Сибірський, Д. Кми-та, І. Тимчишин, М. Турис, Н. Карсенький, С. Посікєра, Ю. Павчак, Ф. Савчишин, П. Ко-рейко, І. Бішко, о. А. Лото-вич; К. Голуб \$2.50; по \$2: Р. Шевчук, Г. Бардак, П. Дубо-вський, Р. Мікіян, І. Забавсь-кий, Г. Саламін, Г. Габрик, А. Кудавий, А. Леберис, П. Ма-ліцький, І. Братковський, К. Балко, Т. Бодак, Я. Козак, Г. Шейка, А. Братковський, Г. Васюк, Н. Сторожук, Р. Шев-чук, С. Гобер, В. Савіцький, І. Бартасевич, С. Костів, О. Глин-ський, С. Вербляський, В. Галаш, Д. Політовський, Я. Карп, Е. Карп, М. Була, А. Була, Д. Підгірний, І. Крук, А. Отенбрат, В. Зараска, І. Без-гацький, Г. Бурбуляк, Р. Посі-кєра, С. Прихитко, А. Хорко, М. Кит, Я. Санні, П. Квас, П. Таранда, Г. Сидорко, І. Кми-та, А. Гавришко, Р. Лотський, А. Дзюба, М. Сколодз, Ю. Кор-було, М. Шимко, С. Музика, А. Тижник, І. Азукас, С. Гриб, Т. Сорока, В. Зазуля, К. Ко-маринец, Т. Мудрик, І. Гав-ришко, Т. Біленький, С. Крук, М. Бурбуляк, В. Боган.

А. Кравчук \$1.50; по \$1: М. Мигаль, Д. Сенюта, С. Голо-ванська, Г. Руді, В. Шимчи-шин, О. Гвязда, В. Гав, П. Фе-дик, Л. Кісь, М. Записоцка, М. Шарко, С. Глушко, П. Дебай-ло, І. Дулак, В. Возняковський, П. Маліцький, Ю. Палачук, В. Зелем, П. Дикий, А. Цюпа, Я. Возняковський, В. Костів, М. Микитен, П. Добровольський, В. Задорський, В. Клозник, В. Курило, С. Занько, Т. Чорко-вий, М. Безгацький, І. Лобур, Д. Скіцко, М. Костів, В. То-карський, А. Дикий, А. Клін-тон, М. Сукмановський, Я. Врубель, Д. Дзюбо, А. Гук, В. Сукмановський, Г. Хорко, Г. Сокол, П. Крук, С. Сукма-новський, О. Мудрик, М. Во-лінський, Н. Бень, С. Фарма-севич, Я. Ставац, І. Ляхман, М. Панчишин, А. Шеремета, М. Майбук, А. Піскор, Ф. Кузьма, І. Крук, С. Дзюбо, А. Волох, Т. Гуда, П. Лебедь, С. Лапутка.

І. Костів, Г. Балко, А. Роман-чук, Н. Кач, Г. Рибак, А. Ти-мошко, П. Шимко, А. Гулок, Г. Грегора, Ф. Когут, А. Пагут, А. Цюпа, Т. Мойсей, М. Пет-рина, І. Чабаранок, І. Тимошек, М. Юрочко, В. Матіяшек, П. Петрук, М. Заверуха, М. Пав-лин, П. Канюка, І. Дахновсь-кий, Е. Пагут.

З цього \$213.30 пересилаєть-ся до Злученого Українського Американського Допомогого-го Комітету в Філадельфії, а \$100 до Стемфорду, також на поміч скитальцям.

Дочки України складають щирю подяку всім жертводав-цям як також і тим, що ход-дил колядувати.

О. М.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД

ДІТРОЙТ, МИШ.

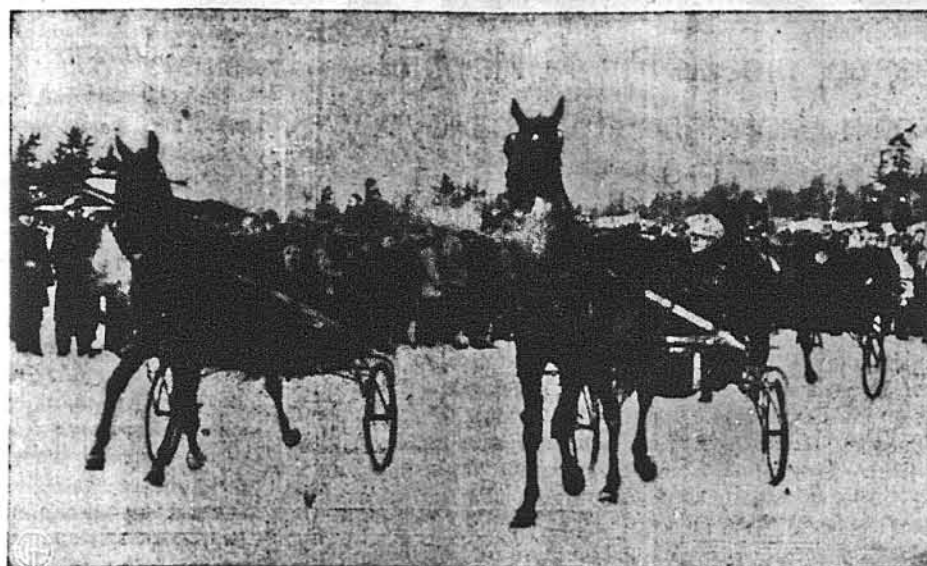
Коляда 31 від. СУА: \$237.50

Членки 31 відділу Союзу У-країнко Америки рішили цьо-го року скріпити збіркову ак-цію, звязану з традиційною Колядою. Колядували три дні такі пані: Микитанська, Сло-бодян, Кравчук, Франків, Ко-ролевич, Косій, Савка і Біло-вус, яких возив авто без нія-кої винагороди студент Ярос-лав Біловус. До кількох ро-дин возив ще теж п. Микити-нський. Ми відвідали 82 ро-дин. Крім одного всеняка всі прийняли нас людяно і ми ствер-дили, що щодо жертвенності наш нарід зробив великий поступ. Це захопило коляд-ниць до цієї міри, що рішили ходити з колядою кожного ро-ку. Вони завважили, що з ко-ляди є не тільки матеріальна користь, але й моральна. На-звук коляди „Бог предвічний“ наші люди неначе переминя-ються, стають ліпшими, при-вітливішими, а навіть ніжними, співаючи зі слізами в очах.

У нас в Дітройті цьогорічна коляда випала надзвичайно добре. Ходили з колядою май-же всі товариства і коляду-вали на різні цілі: загальні й церковні. Кажуть, що загаль-но заколядовано на ці цілі до \$10,000.

З нашої коляди ми призна-чили \$100 на Український Кон-гресовий Комітет, других \$100 на Український Католицький Семинар у Вашингтоні, а реш-ту, по обтягненню дрібних ви-датків, вислано до СУА на ви-дання творів Лесі Українки і пресовий онд.

Коляду зложили: В. Нечай \$15; Я. Квичик \$10; по \$5: Я. Біловус, М. Гирус, П. Будзол, І. Мельник, Укр. Дем. Клуб, Е. Заблоский, К. Франків, Г. Стельмах, Б. Пичинога, А. Ко-валчук, Антін (Тоні), М. Чу-ваф, Т. Низа, М. Королевич, Я. Стельмах, А. Кос, Я. Тата-рин, В. Кук, Укр. Горожан-ський Клуб, П. Біловус; по \$3: П. Ковальська, П. Глива, П. Гашин, М. Дацьків, А. Бату-жинська, А. Дацькевич, Я.

КІНСЬКІ ПЕРЕГОНИ НА ЛЕДІ.—Американці здавна люблять кінські перегони за візками. Це на провінції свого роду „товариські сходни“. Та перегони відбува-ються звичайно літом та осінню, що декому задовго ждати на літо, бо тут ба-чимо перегони на леді та повно людей, що приглядаються перегонам та ще пев-но й вступ заплатили, щоб їх бачити.

вали на різні цілі: загальні й церковні. Кажуть, що загаль-но заколядовано на ці цілі до \$10,000.

З нашої коляди ми призна-чили \$100 на Український Кон-гресовий Комітет, других \$100 на Український Католицький Семинар у Вашингтоні, а реш-ту, по обтягненню дрібних ви-датків, вислано до СУА на ви-дання творів Лесі Українки і пресовий онд.

Коляду зложили: В. Нечай \$15; Я. Квичик \$10; по \$5: Я. Біловус, М. Гирус, П. Будзол, І. Мельник, Укр. Дем. Клуб, Е. Заблоский, К. Франків, Г. Стельмах, Б. Пичинога, А. Ко-валчук, Антін (Тоні), М. Чу-ваф, Т. Низа, М. Королевич, Я. Стельмах, А. Кос, Я. Тата-рин, В. Кук, Укр. Горожан-ський Клуб, П. Біловус; по \$3: П. Ковальська, П. Глива, П. Гашин, М. Дацьків, А. Бату-жинська, А. Дацькевич, Я.

Плент, Д. Возняк.

По \$2: Я. Романюк, О. Джа-вава, П. Гирус, Р. Семків, К. Хомяк, Я. Білобровка, П. Ди-мий, М. Бубель, В. Холявка, С. Білиця, Т. Красевич, П. Тур-рецький, Укр. Сестрицтво, І. Лукавий, А. Кравчук, І. Микитинська, М. Слободян, М. Ла-гуцький, П. Дубик, А. Старик, Т. Фірман, А. Сенів, Д. Палу-ляк, П. Ониськів, О. Польовий, П. Беднарський, М. Гулій, В. Дорош, С. Качмар, М. Ячишин, М. Голик; по \$1: А. Руда, З. Фралович, М. Данилишин, М. Матрала, А. Бугай, П. Бацьма-га, П. Грей, В. Кульчицький, Х. Дикий, А. Москаль, М. Бенди-на, Я. Романів, М. Королович, П. Жук, Д. Слободян, Т. Пи-чинога, Д. Кравчук, Д. Микити-вський, П. Войтович, В. Гу-мен, А. Біловус, М. Турецький, М. Маніц, П. Бендина. Решта дрібними.

Анастасія Г. Біловус.

РАДА БЕЗПЕКИ ВІДЛОЖИЛА СПРАВУ КАШМІРУ.

Лейк Соксес, Н. Я., 12. лю-того. — Рада Безпеки ОД від-ложила сьогодні на неозначе-ний час вирішення індійсько-пакістанського непорозуміння щодо князівства Кашмір. В наступному тижні Рада роз-глядатиме ще справу обвину-вачення Індії проти Індії за-народовбивство.

ВПISУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.
ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

Прохаємо читачів „Свободи“, що змінюють свою адресу, виповнити оцей бланкет, подаючи доконче стару й нову адресу та число відділу, якщо ви є членом У. Н. Союзу, та вислати його в листі з 10 ц. поштовими значками до адмі-ністрації „Свободи“. 10 ц. треба доконче залучити на по-криття вироблення нової металеві дати.

Ім'я я призвище _____ Ч. від _____
Стара адреса _____
Нова адреса _____

НОВА КНИЖКА!
„БЕЗХАТНИЙ“

Написав — О. ЛУГОВИЙ.

Повість в житті українців у Канаді в двох частинах.

Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу За. Держав в 1945 році.

300 СТОРІН ДРУКУ.

ЦІНА \$2.00

Замовлення слати до:

Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ПОШУКУВАННЯ

МАРІЯ ОЛЕКСОВИЧ,

дочка Катерини, пошукує вуйків

ВАСИЛЯ І СТЕФАНА

ФЕДЯЧКО,

з маминої родини, і також із татової

МИКОЛИ ОЛЕКСОВИЧ.

Мають перебувати в околиці Нью

Йорку. Голоситись на адресу:

PETER DWORIANYN,

33 Milton Ave.,

AMSTERDAM, N. Y.

ОЛЕКСА МАЛОІД

пошукує тету

СЕРЯФІНУ ЦЮПКА

з села Любелі, повіт Жовква. Адреса

PETER DWORIANYN

33 Milton Ave.

AMSTERDAM, N. Y.

МАКСИМІЮК ВАСИЛЬ

пошукує свого сусіда

ПОПАДІЮКА МИХАЙЛА

із села Мишина, пов. Коломия. Про-шу писати на адресу:

MAKSYMNIUK WASYL

Camp 36,

Abitibi Power-Paper Corp., Ltd.,

Minneapolis C.N.R., Ont.,

Canada.

АННА ШЕЛЕНЬКО,

жена Юліана Мосейського з Мари-ямполя, пошукує свого рідного брата

ІЛЬКА ШЕЛЕНЬКО

уродженого в селі Межигіря, повіт

Бучач, котрий перебуває десь в Ка-

наді, а котрого адресує сестра в часі

війни згубила; вона тепер є в Іола-

ші. Хто про него знає, або він сам

прошу писати до:

ІВАН КУЛЬМАТИЦЬКИЙ,

825 Marmon Ave., Toledo 7, Ohio

АЛЕКС РОГУН, 11820 — 52 Strit.

Едмонтон, Алта., Канада, пошукує

ВАСИЛЯ БЕНДЗІЯ, з села Жерниці

Вижня, повіт Ліско, Галичина, ко-

трий має перебувати десь тут-в А-

мериці. Най зголоситись на виши

подану адресу Рогуна.

Адм. „Свободи“.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Шікаго, Ілл. — В списку жертводавців з віча, яке від-булось 7. грудня, має ще бу-ти: Дмитро Кушіль \$10 і Сте-пан Харниш \$4.

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ

СВ. ЮРА, НОРТ САРД

ПІТСПЕРГ, ПА.

— потребує —

ДЯКОВЧИТЕЛЯ,

який крім дяківства має провади-

ти хор і ведіти школу (2 рази

тижнево). Платня відповідає до

умови. Кандидат повинен доучи-

ти свідство від священника, при

яким служив, або де перебував.

Зголошення слати на адресу:

ST. GEORGE CHURCH,

44 Doerr St.,

N. S. Pittsburgh 12, Pa.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL DIRECTOR

& EMBALMER

АНІМАТОР ПОХОРОНІВ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

У випадку смутку в родині

кличте як в день так і вночі

JOHN KOWA CHUK

129 GRAND STREET,

cor. Warren Street

JERSEY CITY 2, N. J.

Tel. BErgen 4-5131

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

901 SPRINGFIELD AVE

NEWARK

JERSEY CITY, N. J.

Eveox 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо

з вашого забезпечення.

Ми укладемо пре-

красний ЦІЛІЙ \$150.00

ПОХОРОН за

У випадку смутку в родині кличте:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий зарядчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone. PE 4-4446

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6763

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджає погребом по \$150

іні так низький як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Bronx, N. Y.

Tel.: MIchro 4-6577

ХОЧЕТЕ ПІЗНАТИ ДУШУ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Найбільшого сина України, так читайте про його відношення до матері, сестри, діда, чи бабці — дідусь Тарас відчувте глибину його тонких відчужд-люського гора, а з тим і його безмежну любов до горем при-битої в поневоленій Україні. Побачте, як і з чому проявля-ється чиста в благородній лю-бові, сповнена на найбільш по-свату, такою любов'ю була о-пора постать великого гоня українського народу. Розповідає про це книжечка, яку написав

Д-р Л. МИШУТА п. н.

ШЕВЧЕНКО І ЖІНКА

Ціна 50 центів.

Замовлення враз з належ-ністю слати до:

„СВОБОДА“

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

З Канади треба платити тільки американською валютою

WEAKENED BY HER RECENT ILLNESS, JANE LOST HER GRIP

AND CRASHED INTO THE UNDER-GROWTH BESIDE THE TRAIL

STARTLED, THE RENEGADES FIRED INTO THE BUSHES.

THEN, LED BY THE VILLAINOUS KRASS, THEY PLUNGED!

Ослаблена недавньою неду-гою, Джена пустила з рук га-лузь...

...і впала в хаші біля стеж-ки.

Збентежені зрадники поча-ли стріляти в хаші.

А потім під проводом зде-моралізованого Краса, вони кинулися в її сторону.

ТАРЗАН, ч. 1784. Джена в небезпечі.